Н

Е

Владимир Конечни

З

Н

А

М

9 788651 507833

Владимир Конечни НЕ ЗНАМ

Владимир Конечни

НЕ ЗНАМ

Песме 2013–2015.

ПРОМЕТЕЈ

Владимир Конечни

НЕ ЗНАМ

Песме 2013–2015.

Уредник
Зоран Колунџија

© Владимир Конечни 2015.
© Издавачка кућа *Прометеј*, Нови Сад, 2015.

Владимир Конечни

Не знам

Песме 2013–2015.

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

НАПОМЕНА

Свих петнаест песама у овој збирци написано је на српском у периоду од 2013. до 2015. године и први пут објављено током тих година у часописима *Бдење*, *Златна греда*, *Кораци* и *Поља* у Србији.

Уместо да се чак и несвесно руководе песниковим уводним објашњењима, мислим да је боље да се читаоци самостално упусте у песме.

Владимир Конечни
28. августа 2015.

I

НЕ ЗНАМ

Не знам

Осећам да свако људско дело,
свака одлука човека и жене,
сваки потез њихов на табли,
маглом обвијеној, са милијардом
поља, у игри с правилима махом
нејасним, има цену и последице.
А решење ће стићи из срца.

Мислим да свако људско дело,
свака одлука човека и жене,
сваки потез њихов на табли,
маглом обвијеној, са милијардом
поља, у игри с правилима махом
нејасним, има цену и последице.
А решење ће стићи из мозга.

Тврдим да свако људско дело,
свака одлука човека и жене,
сваки потез њихов на табли,
маглом обвијеној, са милијардом
поља, у игри с правилима махом
нејасним, има цену и последице.
А решење ће стићи из уверења.

Осећања, интуиција, инстинкт,
срљање, импулс прадавних предака.
Размотрити, извагати, савет
потражити, ноћ преспавати па онда.
Стару књигу, стару догму, старце,
обичаје и захтеве њине призвати.
Но у трену је одлуке човек сам.

У миту била једном гладна животиња
(као да човека и жену не изгладњују
и не сматрају их теглећом марвом)
која је пресвиснула од немоћи да
изабере једну од две једнаке хрпе
– једнако удаљене и сочне хране.
Но тој се причи мој исказ не обраћа.

Зато што је људски живот, колико год
да траје, а ви то у самости знате, знате
добро, сурово добро, знате да је он
нешто преозбиљно и да не допушта
да се његовом суштином барата олако,
путем смицалица, библијских шала,
зен парадокса и лажних ребуса.

Бог је добар. Да човека мучи – мучи.
И с разлогом. Али ретко тако да му
поставља магареће задатке у којима
су две ствари или идеје апсолутно
једнако важне и апсолутно једнако
удаљене у смислу жртве, напора,
молитве, труда: изнад свега, жртве.

Свемир ја поставио Бог тако да је
вероватноћа да су две комплексне
околности једнаке – апсолутно једнаке
– необично мала; а у људском животу,
јер има човек и срце и мозак и убеђења,
још мања. Свест и спознаја света и
своје свести о свету и себи значе ово:

Вероватноћа апсолутне једнакости
две околности у човеку достиже нулу.
(Ништа није апсолутна нула, мада је
много штошта скоро то.) Јер нека два
случаја морају бити једнака не само
у својој објективној, Богом-датој, бити,
него и у човековој личној спознаји.

Осећам и мислим, али не тврдим: иако је
математички и рачунарски могуће,
бесмислено је за Бога да се упушта у
тачно шта и како јединственост сваког
божјег човека и жене обликује њихову
спознају *ичеīа* у свемиру. И тако, две
идентичне околности нису дело Бога.

Значи, животињска дилема није људска.
(А можда није ни магарећа, али то ћемо,
не баш учтиво, оставити по страни.
Није учтиво, зато што ако није ни
људска ни животињска, онда је монашка.
А зло је дирати монахе. Наш је добри
Павле то био, не замери, оче и брате.)

Који је онда тај дубоки проблем за који
осећам, мислим и тврдим да дотиче срж
бивања, моралног и неморалног, сваког
људског бића, с тим што су морал и обичај
питања суштог опстанка међу ближњима,
а не испуњавање потреба? Наизглед баналан,
избор је суров: учинити или не учинити?

Дозволите да почнем од нечег једноставног.
Наизглед таквог, јер ум, срце и вера људска
гледају, а понекад и виде, далеко и дубоко.
Дакле: дати напојницу за рад или услугу
поврх основне цене или не? Можда за „рају“
бакшиш, реч угњетача мрског, одаје јасније,
самим својим звуком, зашто је избор тежак.

Избор за кога, питаћете: за оног што ће дати
или неће, или за оног што ће захвално примити
или примити уз псовку (у страну) или... одбити –
да прими, а то већ ствара ново стање у коме је
боље одмаћи се од аге бакшишкара. Али ће
се у Полинезији учтиво насмешити и одбити.
Знају да их је Кук огледалцима узео под своје.

Кад прими напојницу, „pour boir“, тај мора
да пије, а не да нахрани сирочад код куће. Ето,
допремио је кочијаш, сад с паром у шаци, крај
Сене, или крај Неве, у бурдељ господина. А он сам
ће с том паром не трудној жени већ у рупу у зиду:
да попије отровчић или два, и да две паре младој
курвици, а само пару маторој, курвичиној мајци.

Кад млада жена, собарица, келнерица, одлучи
да прими мушкарчев бакшиш, и још превелик,
у одлуци наивности нема. Она и „галантни“
су то одувек знали, као и старије супарнице
које је мрзе, јер им бакшиша више нема, сем...
ако подведу неку девојчицу или пак дечака. То
би да забрани нови, махом лажни, морал. Али јок.

Међутим: дао си напојницу, искрено је примљена, хранићe дечицу, ни у подсвести (надаш се) ниси тражио услугу више, да ли је све у реду? Није. Зато што си додатним плаћањем, зависног само од твог, агиног, ћефа, ипак понизио испружену руку, буквално то било или не. Поставио си се као газда – човек имућнији, успешнији, бољи.

А ти ћеш сад: „И сам сам мислио нешто слично, јер ономад рекох Милеви да баш ништа поврх цене никада не даје.“ Ал’ си још додао, лажове, „ако неће да нам се врати.“ И не потом, на небу, него ту, с интересом. Лажни Хаџи-Већ-ко-да-си! Туђу патњу ти не видиш, јер доброта ти је страна, Светог Петра не бојиш се, а себичност ти је мана.

И не потом, на небу... А шта ако је на небу? Да, *само* на небу? Може ли човек дати без награде земаљске – икакве? Ако се искрено потруди, он може дати тако да нико сем Бога не зна, па ни онај који прима. Да ли се бар за такав поклон, што извире из дубине душе и чак је даваочева жртва, може коначно рећи да је несебичан?

Недокучивост Бога ме неће спречити да кажем да је Његов одговор вероватно позитиван. (Шта могу, брзоплет сам и лакоуман.) О религијама, свим, да не причам, о монашким критеријумима читај Доситеја, а о бројању новца будистичких монаха отиди на Тибет, да се увериш. То, дакле, значи да истинског алтруизма може да буде.

Не може, односно не може се доказати. Јер шта је довољно добро за Бога, религије и монахе, није за психологе и логичаре. И кад дам све, све што имам, да би неком било боље, а он, он то не зна и нико не зна, ни моја љубљена, ни моја деца, ни суседи, ни порезници – но ако ја себе тапшем по леђима, то алтруизам није.

На које су све начине руке људске испружене и како је тешко разазнати у тим прстима и том просјачком оку које те некад циља право као стрела, а некад је скрушено или лажно смерно спуштено – разазнати шта је невина варка, шта зла превара, шта глад, сможђени понос и бол богаља. Без ногу на дасци с четири куглагера.

Да ли је малецка варка или гнусна превара кад родитељи напујдају на финске туристе малог осмогодишњег фрулаша да сатима седи на ивици плочника на улици Вене у Талину и као кобајаги свира за себе? Не седи дечко пред својом кућом него стратешки између Светог Николе руског и Доминиканског манастира.

И шта су у тој причи о алтруизму гојазне Финкиње што туткају паре у џеп на дечјем прслуку (шешира нема, родитељи хају за полицију) и онда се цичући, знојаве, сите и добронамерне, сликају с малим музичарем који две ноте не зна, а сав је јадни малиша обезнањен љигавим странцима који му косу

милују, као да је лижу сивим језицима. И
родитељи су ту, у једној од цркви, и моле
се за добро детета свог и наравно за своје,
јер ето, родили су га и имају права. А биће
он и флаутиста, умиљат и леп, згрнуће паре
и ако треба и гузу ће продати да пензију
татину мало увећа, да одмогне и отклони

немаштину и страх. Јадно је то но малиша
је здрав и чио и с оба је плава ока. А тамо
код Таџ Махала, у Агри, у Индији, ромској
постојбини, писао сам у *Просјаци су битни*
да кад је савршени правоугаоник белине
у води, кад су тело, мозак и очи напети, дах
задржан, окидач спреман за квантни скок –

тада ће просјакињина нечујна рука такнути,
тако благо, лакат фотографа и показати му
свеже ископано око бебице у наручју свом.
Крикнути. Устукнути. Опсовати. Али кога?
Судбину? Живот? Тебе, Боже? Смилуј ми се
што сам прек, али њој дати дете, њој си дао,
убици: не дам, опрости ми, не дам, опрости...

Да ли дати у Паризу кад се нешто једва
људско, без једне руке, без једне ноге,
са штакама и главом увијеном у чалму,
прљаву, гадну, смрдљиву, али ту унутра
је човек, и очи јадника ратника из рова
верденског моле. Моли те он, један од
гладних *gueules cassées, blessés de la face*

et de la tête. И шта сад? Јест да се јадник
није вољно пријавио да ратује и убија,
јест да је регрутован у забиту Оверње,
јест да си ти ратни профитер тиме што
си жив, али ко ће га знати, можда лаже?
Заборавља да је пред рат хушкао млакоње
и викао патриотски на свим митинзима

због никад виђених Алзаса и Лорене. Тај
није невин, не заслужује милостињу ни
поверење ни алтруизам. И тако се у чину
давања и чину просјачења нужно преплићу
камуфлажа, лаж и самообмана, али ипак
и доброта, чак и кад није сасвим несебична:
тако се види добро, лажно и погано у човеку.

Али и у жени. Зато што је женско – некаква
типична митска жена – сентименталнија и
осећајнија од обичног мушког. Лаж, кажем
ја, измишљена од оба пола заједнички да
оправдају своје разноврсне недостатке.
А по питању о коме расправљамо, жена је
само наизглед болећива према просјаку,

према богаљу, према малоумном, зато што
је добра по некој божанској или марсовској,
ванземаљској дефиницији: ма не, човече
и Боже (ако си мушко), заслепљени сте,
залуђени митом. Једина права страст жене
је да заштити, спасе и сачува оне себи
генетски и јебачки најближе, а болећивост

према болеснима, богаљима и просјацима,
благопочившима, покајницима, жртвама
ове и оне одиозе, поремећенима, овим и
оним инфицираним (Лејди Дај у клиници
СИДА) – то је све женина архаична жеља,
још из пећине, да се јефтино домогне Божје
помоћи и Божјег дара. Добро, па шта је

лоше у томе? Сујеверје, ето шта је. Помисао
да ће грош у просјаковој зделі отерати
шарлах од детета. Не верује она збиља то,
али јој ипак управо губитак, чак не давање,
него губитак, чини да ће даље плочником
ходати усправније. Видеће је, запамтиће је,
као дародаватељку. А тог јутра најружније

и најмлађе од мужевљеве деце из претходног
брака је тукла по прстима, мађехински,
како то мали скот оне друге заслужује кад
се лаћа забрањене јабуке. Али то ће воће
просјаку дати и сва заблистати од сопствене
доброте и великодушја. Слепило оних који
сами себе тапшу по леђима кад дају динар

није својствено само женама, али су оне
најзадовољније собом. Жено. Жено. Жено.
Нисам први који то узвикује три пута. Као
мушкарац пишем, али човек који се попут
Лазе, не оног бујнокосог, венецијанског,
него скромног српског доктора и писца
Лазаревића, нада честитости Маре и себе.

То је боље. Анализа, метафизика, логика: зар то није фриволно? Разочаран цинизмом сопствене песме, желим да сазнам шта је заправо *Не знам*? Осећање, мисао, уверење о сржи и недокучивости људске бити? Не знам, но хоћу да се вратим Лазином *Ветру* и речима „Како су велике биле наше матере!“

У Београду, јануара 2013.

ПОЉА бр. 481, мај/јун 2013, стр. 35–41.

Јов – треће питање Богу у вихору

Ех кад би за срећу у животу
било довољно бојати се Бога
и не чинити зло. И имати жену,
мајку деце своје, душе чисте у
побожности и доброчинству.
И родити децу, седам синова и
три кћери, која туђе не завиде,
а од свога вољно дају и сиротану
и оном кљакавом и умоболном
сумасишавшем.

Није све то за срећу довољно било
Јову. Јер Сотона, у та правремена
још вајни анђео, додуше знан као
Оптуживач, усуди се да наружи
Бога да је Јова подмитио, да је купио
Јовљево богољубље, дарујући му
десеторо деце, три хиљаде камила,
седам хиљада оваца, хиљаду волова,
пет стотина магарица и небројене
слушкиње и слуге.

Баш ту лежи прво питање верника
старозаветног: како се Јов поседа тог
огромног докопао? Да ли га је Бог
наградио путем случајног избора међ
житељима Истока, као на лутрији?
Ил намерно одабрао међ малобројним,
по богобојажљивости знаним? Да ли
је могуће да је добри Бог издао Јову
признаницу на имања која је овај
без божје помоћи стекао? (Може ли
се ишта, икад, без божје помоћи?)

И како стекао? Ако наследством,
шта би у претходном колену? Ако
знојем и поштеним трудом, чудна
су ипак та велика крда животиња,
оних грбавих и оних других најбељим
руном покривеним. Ту би се верници
замислили: да ли, Боже наш, да ли
побожни Јовљев лик крије превару
и крађу? Да ли је Бог тек овлаш
проверио искреност, честитост и
побожност кандидата и олако
запечатио постојеће стање?

Но има верник и друго, теже, питање:
дозволио је Бог Сотони да уништи
сва Јовљева блага и свих десеторо
потомака, и да му сву кожу замени
гнојним приштевима, што се црепом
морају сећи и стругати, а у грло стави
запах жени му огаван – не би ли
тако Он и Сотона ставили на пробу
веру Јовљеву, да ли слави Бога и кад
све изгуби? Живот је Јову у опаку
муку, беду и рану Сотона претворио
– и то с дозволом Бога правичнога.
Зашто је Бог – ај Бог! – допустио
пропаст умилнога раба свог не би ли
се са Сотоном такмичио и кладио,
заједнички изводећи паклене опите?
Зар зато да би доказао да је Он
непредвидљив и људима неразумљив?
Или да покаже да Он може све што
Сотона може, али рогати и репати,
с копитама црним, не може ништа
што Бог може?

Ипак Јов, напуштен, очајан, не запита себе: „Да ли да сумњам?“ Него тврђе верује, па још ускличе: „Господ даде, Господ узе! Нека је благословено име Господње!“ Но кад му лажни пријатељи, душебрижници, онај Елифас, и Вилдад и Софар, говоре дању и ноћу да је Бог правичан и да не би био кажњен да је безгрешан, Јов се не да: противи се Господу ако од њега захтева да призна грех који починио није. Тврди Јов, Јовица, али као прави Јованча, да *није крив*. Преостали су му скромни пркос, вера да бољи није могао бити и самопоштовање. То је Јовљев одговор Сотони, свим оним пакосницима и кривоклетницима, што су без доказа видели непоштење у самом постојању његове деце, камила и слуга. Тиме Јов тврди, честито, из душе, да му разлог за веру није била нада у добит.

Па добро, је ли се Бог, старозаветни и строги, покајао што је упропастио Јова своје охоле опкладе ради – са Опаким? Господ се кајати не може. И поставио је ствари тако да се богатством све може решити. Врати Бог Јову камиле и овце, јармове волова и слушкињице, а да би му бол душевни боље исцелио, умножи Он двојином све што Јов беше имао.

Четрнаест хиљада оваца. Али шта ће добри
Бог с оно десеторо невинашчади што их је
Сотона с дозволом Његовом усмртио? Она
се вратити не могу, са својим гласићима и
смехом; а двадесетак нове дечице би било
превише. Тако Бог даде Јову нових десет,
ал да су три девојке најлепше на Истоку.
Добростојећим младожењама објаснићe
оне и отац им како су безгрешно настале.

Но сећали су се Јов, његови потомци и
честити људи свих потоњих колена, да је
током Јовљеве патње, злим суседима као
по лоју ишло, да су им овце, камиле и
слушкињице биле здраве, чиле и плодне.
А кад се Бог из вихора јавио, јесте се Јов
бацио ничице, али не беше, ни после
претрпљеног јада, препаднут. Ипак...
треће питање, оно најболније и по веру
људску најбитније, није се Јов усудио да
постави: Зашто, зашто, добри наш Боже,
Оче наш преблаги, зла страшна допушташ?

Да ли је вољан да спречи зло, али није у стању? Онда је немоћан. Да ли је способан, али не жели? Онда је злоћудан. Да ли је и способан и вољан? Како онда постоји зло? (Речи једног филозофа у осамнаестом столећу.)

У Талину, 5. новембра 2014.

ЗЛАТНА ГРЕДА бр. 157/158, новембар/децембар 2014, стр. 69.

II
ТРИ МОЈЕ ЖЕНЕ

Драга моја Електро,

препознала си га као свог рођеног,
на време, пре него што га из бојазни
да је нитков и убица твог оца, самом
пљувачком својом и огребом ноктију
ниси отровала – ти, лепотице нејака,
у руху сељанчице, девојко најплавље
грчке крви. Волим те, Електро!

Бити сестрица-јадница што је патила,
самствујући на туђим мрвама и
чезнући за братом својим јединим,
сином моћног Агамемнона кога на
превару убише – а ниси знала, нити
би хајала да си знала, у то просто и
поштено доба, колико је Тројанаца
твој славни отац на превару убио.

Брат дуго у бекству од злотвора:
препознала си га уз помоћ храмљућег,
прастарог, а бистрог учитеља и
ожиљка из дечјег доба над левом
обрвом – какав, гле чуда, и ја имам,
мој мили Лектрићу – ожиљак у игри
задобијен, у деветој години, гадним
ударом у угао кухињске пећнице
у улици Џорџа Вашингтона 15,
II спрат, у Београду.

Пећнице, ражњеви... колико је овнова
заклао и испекао Орест, твој брат,
да захвали свим богињама и боговима
за наклоност варљиву, а свемоћну?
Волим те, волим драга Електро.

У Талину, 7–11. новембра 2014.

ПОЉА бр. 493, мај/јун 2015, стр. 50.

Драга моја Медејо,

како си зла. А волим те више,
луђе, него сви пре мене. Више
него Јасон; и Апсирт, твог полубрат,
неоплакани, чије си расчеречене
удове разбацала, развејала. Ногице
твоје, младе облине, дојке тврде,
најбеље. Одолети теби, чаробнице,
врачаро, вештице, дроњо, теби,
с тим охолим љубљеним лицем,
лудим очима и податним уснама,
немогуће је и боговима. Знаш све
сваким окретом кукова, сваким
покретом руке свиласте коже,
голе од рамена. Знаш да родиш
и знаш да усмртиш сопствену децу.
Знам добро шта желиш да кажеш:
да, принче, женка сам, животињска,
жена сам вепар и ветар, лелујави
ветрић и сурови вихор, с канџама
и тананим прстима. Обожавам те.
Али ћу те убити отровом, мачем
и огњем ако ме издаш или ми
не даш свој уд, круну и моћ.

У Талину, 12–13. новембра 2014.

ПОЉА бр. 493, мај/јун 2015, стр. 51.

Ифигенијо, дево бесмртна,

није било од тебе пађенице веће.
Артемида, Хеленима та чудно
драга богиња, уценила је оца твога,
Агамемнона, да те жртвује, попут
козе, у огњу храма свог на Аулиди,
не би ли му дозволила да отплови
пут Троје с хиљаду грчких бродова.
Тешка те је срца отац жртвовао,
у страху од побуне војника за које
Троја беше и освета Парису, лепотану,
и пребогат плен, али је том одлуком
да усмрти кћер рођену, Агамемнон
потпалио неугасиву мржњу мајке твоје,
Клитемнестре, што га је живота коштало
кад се овенчан славом вратио из Троје –
порушене, опљачкане, крваве, силоване,

На Аулиди, мада те је отац тамо
преваром навео, обећавши ти самог
Ахила као младожењу, повиновала си се
ради победе и славе Аргоса, и сложила
да будеш огњена жртва Артемиди.
Али она, самовољна и охола, то
прелепо, девичанско, олимпијско
божанство, спасе те од смрти коју
ти је сама смислила, из сујете своје –
јер се отац твој хвалисао да је бољи
ловац – и уместо тебе стави Артемида
у огањ живу младу срну; разумеш ли:
она, богиња заштитница младунчади
и дивљих животиња.

Волшебно те тада однесе Артемида
из Аулиде у Тауриду, не би ли јој ти,
у њеном храму, грозне и мрачне жртве
приносила: морнаре Хелене бродоломом
насукане на хридине дивље кримске.
Такву ти је улогу сурова, дугонога,
плавоока, бујнокоса богиња, заштитница
дева, девојчица и девојака, наменила,
не би ли јој ти, за милост и спасење,
вечну захвалност указала.

Но ниси је замрзела упркос подлости
и сујете божанске, нити је заволела кад
ти је бесмртност дала и наредила многима
да те цене и величају скоро као њу саму.
Показала је тиме Артемида своју доброту
и признање кривице, али је било прекасно –
као што бива међ љубавницима смртницима,
међ браћом и побратимима, кад издају и
преваре једно друго и учине смртно криво.
Увек си памтила, јер си злопамтило као и
скоро сви људи и њини богови, да умало
свог младог брата Ореста ниси у врело уље
и огањ, Артемиди у славу, у њеном храму
тамо на Тауриди кримској, грешком ставила.

Ниси њу замрзела, већ људе који боговима
своје грехове и страхотне мисли, злодела
и кривицу намећу. И тако, Ифигенијо, заувек
ми остајеш љубљена самотна дева бесмртна.

У Талину, 15–17. новембра 2014.

ПОЉА бр. 493, мај/јун 2015, стр. 51–53.

III
ОМАЖ ЛЕОНИДУ ЛЕОНОВУ

Новембарско небо

Продавали су поврће и мрзели се
на палилулским пијачним тезгама.
Да не би слушала дрвенасти смех
маторог суседа (као кад се по хартији
проспе грашак), женица опаког лика
се са привременим савезницама,
бабетином и уњкавом женетином,
упусти у грактање и кокодакање,
као да им чупају перје.

Гладна жена са зембиљом их све прође,
и дрвеног и живину, не купујући ништа.
Прошапута девојчици поред себе:
видиш душо, као што ваздух једе гвожђе,
тако и време људе. Уздахну.

Затим она и бивши њен муж, пећеник
тихи, својеврсни, ухватише девојчицу за
по једну руку. И човек уздахну па промумла,
шта је крв разрушила, ни крв не може да споји.

Девојчица погледа маму, погледа тату,
намршти се, погледа у небо и рече у себи,
ех да сам старија сад бих рекла, тешко је
погодити по новембарском небу
са које стране сунце сја.

У Талину, 23. маја 2014.

КОРАЦИ бр. 1–3, 2015, стр. 29.

Тишина као туђе тајне

Предвече се дигао црн облак
прострељен сунцем.
Крај плота су се требиле кокошке,
жене скидале рубље,
биће пљуска.

Петао је ћутао, кокице ћућориле.
Планета је лутала, избачена
са своје путање.

Тишина ноћи узбуђивала је
попут туђих тајни.

У Талину, 23. маја 2014.

КОРАЦИ бр. 1–3, 2015, стр. 30.

Самилост

Успевши да се ожени Настјом, певаљком страсном, и са свим његовим колегама широкогрудом, ситни је номенклатурчик, окаснели бољшевик, добио важнију функцију – што му је лице озарило дубокомисленом сетом, која није баш била по новом курсу, јер тај је налагао увек-румене образе.

Настјенка је плакала, често, у кади комуналног стана, мало певушећи, што је доводило суседе до беса. Само је бивши гроф ридао уз Настју, кроз врата купатила, клечећи. Док се станарима пишкило, он је плакао и мумлао да су сузе њене с неба дате, да су анђеоске капи од којих гвожђе рђа.

Муж је прво светлом будућношћу плашио све који су бучно трљали бутинама пред вратима купатила. Но кад су га гадне псовке пљуснуле у нос и уздигнуто чело, припретио је да ће сваком контрареволуционару и анархисткињи увече на главу ставити машину, нови апарат, „као на телеграфу“, с ког ће ујутро задужени друг прочитати рапорт и савесно га проследити даље и више, зна се већ коме!

Настја и гроф бивши су заридали срцепарајуће, а муж је викнуо: „Моја брачна другарица плаче, што доказује да мисли! Гуја ју је ујела. Верујмо из срца у научни метод! Мисао је извор свих патњи. Ономе ко уништи мисао, цело ће човечанство бити заувек захвално.“

Бивши гроф, у нужди, прво је прцнуо па се и он обратио комшијама које су почеле да пишке у пругасте пижаме и дрњаве папуче: „Ништа не може да угуши у људима ту контрареволуционарну врлину: самилост! Самилост према другима је Богом дана благост према самом себи.“

У Талину, 24. маја 2014.

КОРАЦИ бр. 1–3, 2015, стр. 30.

IV
ТАЛИН

Талин

Седим у дубокој наслоњачи од мекане црне коже. Пишем лапис лазули наливпером, злаћаним даром од моје Мирјане. Можда је био сасвим обичан дан, јутро кад ми га је дала. Таква је. Пишем ова слова у сивој школској свесци са плавичастим линијама, али их игноришем. Положио сам свеску на бутину, десну. Не иду мисли кад обратно прекрстим ноге. Поред мене је масиван, округао, дрвени сто. Има, наравно, четири дебеле ногетине. Прастар је и као да тежи пола тоне, ваљда га је сам митски Калев склепао по шумама толико драгим паганској души Естоније. На столу је стара касета руске панк групе Агата Кристи. Тежина касете не прелази сто грама, али би снага „Чудеса“ одувала и Калева, чувеног по чудесним ножурдама. Над левим раменом ми је порцеланска лампа из Делфта, тај тамноплави дезен који је Вермер волео у свом дому, а Петар Велики, касније, у свом. Абажур је деликатан, окер боје, са тамним ресама. Поред лампе је цинобер пепељара од керамике на којој пише „русский стиль“. У њој су бразилски новчићи, па и златносребрни 1 Реал. Над новцем леже шибице Schloß Mönchstein*****, Залцбург. Поред те пепељаре је још једна, сребрна, преко двеста година у мојој породици, донесена из Београда. У њој су еврићи, примитиван неоновац за арогантни новопечени ревизионизам историје. На столу је и полупуна кристална чаша црног вина с вијугаве, чаробно тамне, португалске реке Дуро. Кроз чашу гледам отворени прозор са романтично лелујавом беличастом завесом. Шеснаести је јуни, вече, девет часова, а ваздух је светао, мек, па птице чаврљају у врту, на старом рачвастом стаблу дивље трешње. Пред прозором је писаћи сто, масиван је и овај, прастар је и он. Естонски, четвртаст. Гледам га из фотеље с милоштом. Неразорив је, тежак је

и несагорив. Волим га. На столу је... из даљине чујем плач неког детенцета... кристална мастионица руских грофова са Неве. Кад седим за тим столом и дигнем поглед, на зиду ми се укаже портрет моје Нане Кларе, уље на платну. Имала је осамнаест лета, двадесети век је управо почињао. Отмено бечко лице, плава коса, дискретна фризура, бордо свилена хаљина оивичена кадифом. Горд поглед, а бескрајно топао. Сети се, драги мој Боже, колико смо се волели. Љубав живих нас је трајала до моје седме године. Видим је увек кад прођем београдским Дворским парком. Боли... Поглед ми сад иде даље кроз прозор, до суседне куће пастелне, розикасте боје, са олуком који је луцкасто жућкаст. Усред птичјег поја, звона Светог Олофа, мог другара из дванаестог века. Онда се у току једног самотног минута чују птице позног светлог предлетњег часа, чује се стари Олоф, али и оштри крици моћних галебова са блиског финског залива балтичког мора. А онда, уз птичице, птичурине и шиљатог, надменог Олофа, чујем из розикасте куће младу комшиницу која певуши нешто из Аиде, тихо, својим нежним алтом, школованим у талинском конзерваторијуму. Невероватно, у девет и двадесет, све утихне. Тишина је дубока у старом граду Талину, међу зидинама. За моменат... затим летњи пљусак.

У Талину, 16. јуна 2013.

ПОЉА бр. 485, јануар/фебруар 2014, стр. 23–24.

Пастув на Миџору

Сунце јулско подневно планинско – пропиње се.
Рже јара као жеђ пастува над потоком погнутог.
Пије пастув па рже и он, док миџорска јара пржи.

Стара је планина, но млађан је он, рићани пастув.
Грлећи му врат, осећам му било. Срце снажно бије
бу-бум бу-бум бу бум. Бије, бије срце поноситог ата.

Осетим му уво нежно у шаци, танано га милујем и
склизнем му прстима низ нос. А он ме гледа једним
својим оком, свевидећим, чарним. Балави ми образ.

Мљац, мљац. Слане коњске слине. Грлим га опет,
тврде су му груди као у осамнаестогодишњакиње.
Пљеснем га по сапима, он скокне и тобоже њишти.

Цмаче ме опет, миришем му на даху воду поточну.
Скочим му на леђа, полетимо. Уз прастару падину
без шуме, без краја, полетесмо уз Миџор. Летимо.

Летимо високо, ка јари, као Мастер на Маргарити,
видимо граничне карауле. Блену Срби и Бугари,
све сами неуки ждрепци без здраве будућности.

Обујмим му стомак, загрлим му врат, какве су то
жиле! Стопим се с њим, а рићана ми грива злаћана
голица ноздрве. Бије јара и у тој високој дивоти.

Помислих, да ли му се мокри од оног потока, да ли
ће пасти пастувска кишица на војнике, бугарске и
српске? Нека падне. Јара ће их миџорска осушити.

У Београду, 12. јуна 2013.

ПОЉА бр. 485, јануар/фебруар 2014, стр. 24–25.

Електрони блискости

Откључао је хотелску собу и ушао.
С интуицијом богатијом од женске,
осетио је да је у међувремену она
била ту. Статика је преплавила собу.
Штагод да је додирнуо, ма чему да
је пришао, варничило је и врцало.
Код радијатора, варнице бујности
њене; у купатилу, оне што их њена
мекост одаје; крај прозора, кад га је
мало отшкринуо, варнице слаткости
облина чврстих њених; на јастуку,
искре њеног протезања мазног по
сну дубоком; а негде поред фотеље,
ватра из очију њених нестварних и
мисли њених тананих о сновима,
јави и бесаници. Непојмљиво му је
било зашто је дошла овде кад није
могла да зна да је залутао у овај град.
Уходи га... или он њу, региструјући
електроне блискости што простором
врве и варниче из тела и свести њиних.

У Новом Саду, 3. фебруара 2014.

БДЕЊЕ бр. 40, април/јун 2014, стр. 61.

Одједном сунце

Засијало је без молитве моје,
одједном, хтењем само својим,
пркосом и каприцом – не знам
да ли жалним или суревњивим.

А некад давно сам тако дуго
чезнуо за њиме, желео га из
душе и срца, венуо због њега
и чекао га, као ћутљивог неког
Годоа, намћора немог небеског.

Сунце моје сребрно и црвено,
златно, риђе, треперaво, усијана
та далека звезда чини се да жели
да ме заслепи. Осећам да ме
презире кад чкиљим у њега.

Но нема ничега на овом свету,
приземном и небеском, лепшег
од мог сунашца, мада знам да
оно, у сржи свог звездасто и
ватрено лудог, за човечуљке
непојмљивог, бића жели да ме
спржи. Даћу му се, предаћу се,
певушећи песму из крчме на
Волги: „У разврат огрезла, ја,
твоје сунашце.“

У Београду, 17. јануара 2014.

БДЕЊЕ бр. 40, април/јун 2014, стр. 61–62.

V
ДИВОТА ЖИВОТА

Одисеј мобилни међ Сцилом и Харидбом

Са севера је Одисеј мудро упловио у запенушане воде
овог мореуза, знајући опасност. Знао је да ако преживи,
треба потом само да скрене лево и стићи ће на прелепу
Итаку својој оданој женици Пенелопици пред свануће
седмог дана, зависно од расположења те недеље моћног
громовника и оног мањег, увек љутитог и љубоморног,
с трозубим харпуном. Но, урликну баш тада, као један,
верна му посада кад увиде да почиње, с десна, брод да
ждере вртлог, захуктали и огромни, опаке Харидбетине,
окрећући се све брже и брже кад осети слатки укус брода.
Но Посејдон би тада мека срца и баци Одисеја неверника
и неплатишу, подлог човека што би жртвеног јарца за себе
присвојио, а не олимпијском богу дао, отпада и изрода једног
скоројевићког, заправо непостојећег, са острва што га нико
није видео, а најмање Хомер матори и болећиви, беше тог
дана мека срца, Посејдон свемогући, после Зевса први, те
Одисеја на супротну, леву обалу усмери, у ствари, да завара
пробисвета, да се нада спасењу, кад тамо га Сцилин спруд,
горопадни, оштар а невидљив, у заседи чека и све ће му
коске до једне у парампарчад разбити и ајкуле и друге све
страшне немани морске нахранити. Зацерека се Посејдон,
бог свих мора и подморја и госпар Еола олујног и свих
животиња и морнара, кикоће се гласно па одјекује од
наказе Харидбе до чудовишта Сциле. Но не даје се лако

Одисеј, слушајући Атину и Растка Петровића што викаше
са обале сицилијске, одлучи се на крајњу меру не би ли
Сцилу избегао и калабријско стругање спруда њеног, па
рукама хитрим свеза посаду, одану му, вођену, да је не
преплаши, те из паса извади говорно чудо што му га даде
сама Атина у храму своме у Сиракузи где јој се поклонио
и јагњад са падина Етне жртвовао. Обрће Одисеј мало

сјајно чудовиште што слуша и прича, окреће га овако и онако, ал кад случајно типне на црвену тачку, одједном искочи на чуду Громовник OMNITEL, слика и прилика. И почне му Буџа Најмоћнији померати прсте по чудићу, све брже и брже, палце обе руке, а уз то још осети мудри Итачанин да му се свест мења: прво се сасвим замагли, а потом му пред очи дођу све нијансе зеленог па плавог и на крају кристално пребело бело: одједном нови Одисеј осети, осети да схвата, да мало чудовиште има број свој, естонски, 372 56 156711, и чу шапат Атине да му ваља утипкати 381 64 2005700 не би ли Бели град добио. И он учини то у 14:32:22, 14. фебруара 2014, на дан Трифуна Светог, што воли лозу винову, празилук и бостан више од љубакања, лажног и наметљивог, што га срамно обећава Валентин, битанга трговачка, уз увеле цвећке, ђинђуве и вечере уз свеће да се женама умили и додвори. Штуцну Свети Трифун и нареди Одисеју, њега ради, не би ли га од Сциле спасао, да напоји себе и посаду вином сицилијским, рујним из Аволе, те да стене мрке и спрудове невидљиве, калабријске, храброшћу, лудошћу и пијанством преброди.

Баш тако учинише митски Одисеј и Грци са Итаке митске, те преживеше митску Харидбу и Сцилу из пијаногината, следећи упутства митских богиња и светаца, мудре Атине и Трифуна, радног, српског и плодног. И тако ударише тук на утук онима којима је све добро, честито, праведно и јуначко – само мит.

Но кад испловише јужно на јонску пучину, и скренуше улево према Итаци и Пенелопици, увиде мамурни Одисеј да му чуденцета за пасом више нема, да су га прождрале оне опаке немани, Сцила калабријска и Харидба сицилијска. У свести својој новој, уплаши се да ће се све аждаје и але светске убрзо дигитализовати, уз помоћ анб-а, агенције националне за безбедност, али се примири, јер му се у оној

првој, прастарој свести јави сећање – дично, дрчно и светло сећање на лепе драгуље, на велелепну ризницу милих му пркоса, утука, фатализма и здравог српскогината.

Месина – Рђо Калабрија – Месина

14. фебруара 2014.

БДЕЊЕ бр. 40, април/јун 2014, стр. 59–60.

Мат у два потеза Пјотра Печенкина

Као у свакој животној игри,
први потез, онај добитнички,
тешко је наслутити, а одлучује све.
Тај је потез белог замка за црног –
привидна жртва и уметничко дело
апстрактне лепоте и блиставе. Својим
духом, потајно, изненада и храбро
увлачи црног у копрену матних слика,
у чудан, измишљени свет и варијанте
главне и споредне. Један потез,
а отвара толико могућности,
као први редак хаику песме.

Бели топ са е3 на а3!

Драги Пјотре, убитачно и, не љути се,
подмукло си то смислио!
На све потезе црног топом са д6,
а има их пет, бела ће нимало совјетска
краљица појести малог ударника
на ц4 и дати краљу сурови шах-мат!
И тако даље, јадни мој црндаћу, на све
твоје потезиће, твоја праћакања,
сијасет матова ти следи, седам или
осам, разним мојим фигурама. Ако се
пак усудиш да отмеш моју даму,
најстрашнијим од паклених матова
ћу те крвнички опалити по њушци.
(Како сам се лако уживео у улогу
белог победника и своју, рекло би се,
генетску надмоћ; како хитро давањем
мата *victor*, ја, постајем силник у
својим очима и захтевам да ме цене!)

Но то је у неком нељудском кошмару.
А у касној мајској светлој далеко-северној
вечери мог старог Талина примио
сам од тебе, Пјотре мој, естетску поруку
кроз време и простор. Решавајући твој
мајсторски шах проблем, читао сам лагано
твоје мисли док си давно, пре педесетосам
година, померао фигуре по табли, или си,
заваљен, гледао у свој испуцали петроградски
плафон, и тамо, у некој шари или пукотини,
видео силни, савршени потез топом на а3.
Моје откриће тог првог, јединог потеза
је било еурека! за волшебну хармонију
свих оних матова на различите потезе црног:
родио ми се осећај лепоте, као да си,
Пјотре, написао песму без речи само за мене.

Да си сада са мном овде у Талину, где
су ми допале у руке новине *Postimees*
од 28. маја, видео би свој проблем и био
запањен, смејао би се стидљиво топло и
руски. Онда бих те током шетње навео,
у Нову улицу – нову, драги мој, у давном
седамнаестом столећу, у Uus tänav 10.
Видео би запуштену сивобелу зграду,
са шарама на фасади као на твом плафону,
и прочитао би на естонском и руском, на
табли од сивог мрамора, мразом оштећеној,
да је у тој згради 1840-их година одседао
руски писатель Фёдор Михайлович Достоевский.

Причали би као љубавници ти и ја о најбољим ноћима петроградским и талинским. О шаху – да он никад не падне ниже него кад се њиме коцка. У Баден Бадену Фјодора Михајловича или њујоршком скверу с именом Вашингтона, где су гладни екс-совјетски шахисти, узимали који јадни долар за пиће од пацера и кибицера.

Katuse kohvik, De La Gardie kaubamaja Viru 13/15, 4. korrus, Tallinn,

29. маја 2014.

Пётр Печенкин је добио награду на проблемском првенству СССР-а 1956. године за мат у два потеза:

Бели: Ка1, Де6, Та5, Те3, Лб8, Лх1, Сц5, Сд2
Црни: Кд4, Тд6, Тх4, Лг3, Лх5, Сф3, а4, ц4, х2

КОРАЦИ бр. 1–3, 2015, стр. 31–33.

POSTIMEES, 28. MAI 2014 | VARIA | 7
MALE
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h
Pjotr Petšenkin – Vsesojuznogo pervenstva SSSR, 1956
Matt kahe käiguga
Eelmise lõesande lahendus: 1. V:f2

© В. Конечни

Uus tänav 23
© В. Конечни

© В. Конечни

Дивота живота без културе

1. *Introitus*, или живот уме да буде диван

Осећам се као нов, као човек који је збацио тешке ланце;
као путник који се пробудио после тридесетшест часова
здравог сна, преживевши бунило и лепљиви зној тропске
грознице; као кривооптужени који је после четрдесетак
година ишчупао затворске шипке и поново видео да између
ластавица и његових зеница нема ничега сем плаветнила;
као шизофреничар кога је љубав жене убедила да гласови,
наређујући, и визије, погане, нису до пусте халуцинације.
Го сам голцат, свеже окупан и намирисан, испуњен миљем:
коначно сам збацио снобовско и кловновско, излизано и
прашњаво, уображено одело проклете културе с рамена!

2. *Sequentia*, или сурове последице открића дивоте

Осорно ме гледа полицајка културе, младуњава и строга,
са шалом од свиле лажно-нехајно и многоструко обвијеним,
газећи одбачену моју помодну љуштуру и шутирајући,
елегантном ногом, цртеже и песме моје, и партитуре, што
из џепова ми испадоше: Издајицо! Безкултурни! (Широко је
раширила очи да изгледа млађе за камере и фото-апарате.)
„Ниси више наш! Ниси у тренду, старомодан си, без идеја из
међународних радионица, без конкурсног концепта, без
понуде и решења за проблеме идентитета, сав си бео и плав,
изгубио си мултикултуралне вредности што смо их, уз помоћ
стипендија и грантова, сви савесно бубали на семинарима.“

Сажаљиво ме гледа познаник, по занимању свеобухватни
all-purpose културњак, уважени експерт за све области арта,
уметности, и неокултуре, али највише за културологију медија,
за пуси рајот, за чувени четврти талас феминизма и критичку
теорију некултурних аспеката садашњице. „То што си се ти,
ти, ниткове, усудио да збациш плашт културе са себе је, бре,
говор мржње, а говоркање може да доведе до ко зна чега још,

чак до непримереног оговарања, рецимо, мог личног залагања да се средства предвиђена у буџету за санацију тамо нечега, не знам, неког моста у недођији, пребаци у фондове за културу.“ И шутну он, петом, патрљке моје обријане културне брадурине.

Онако го голцат, да се заштитим, ускочих у редакцију чувеног листа, у *Златну повељу савремених поља и градина*, кад тамо, шта? Засео подебели уредник, сав у аскетском црно-сивом, нарогушен и с дугом седом косетином, званично љут још од пре свог рођења, није му баш мило да ме види. Просикта он, логично, Не трпим уреднике који не одговарају на позиве телефоном; ја сам другачији: ја одговарам, али не могу очима да видим живе сараднике, на пример, тебе, само ове на сликама. Показа ми, лако махнувши ручердом, ликове великана, на зиду иза себе. Затресе знаменити културњак подваљком тродуплим својим и процеди: Излази! Написао си *Гледам*. Само ја гледам!

Близу редакције *Златне* је *Коњско грло* па улетех у њега, то јест, у бифе. Хоћу рећи, у бистро – мада је клозет у њему и данас какав је увек био кад из њега изађе песничина Крушка. Припремио се поета за следећу, односно дванаестак, крушака и рима приде, али се намршти кад ме виде. „Чуо сам од Клеке, Љутог и Осице да си ван културе! Ма које ти је од два наша удружења дало дозволу да се шепуриш голцат без лепоте и културе и узвишених мисли од анђела датих?“, врисну он, па штуцну и подригну истовремено. Тако ми се смучи од Крушке, инспирације и запаха у *Грлу* да побегох и завршиx строфу превремено.

3. *Dies Irae*, или зашто сам љутито презрео културу

У пеленама сам слушао Баха и Моцарта, са четири или пет лета звиждао Вердијеве арије, учио клавир и виолину, а и дириговао Бетовена и Брамса пред великим огледалом, које се тресло од мојих емоција. Још сам и сликао и читао и гонио родитеље, а не они мене, да идемо у музеје и дечја позоришта. Лудо сам и надарено дете био, сви су говорили, а већ пре него што ми је било десетак година родитељи су ме пуштали да се шуњам сам по Лувру, Праду и музеју Викторије и Алберта у Лондону и скицирам и сликам, угљем и пастелом, све од Ђота,

Леонарда, Рафаела и Гоје до Кандинског, Шагала, Пикаса, и понеког преисторијског мамута. Никад ми није било доста.

Живот ме је касније узбуђено обвио својим младим, па потом зрелим, телом и жестином: мора су била узбуркана, али су се раздвајала, планине беху магловите са недокучивим шумама и снежноплавим врховима, животиње су ми говориле својим језиком који сам волео и разумео, а блиске су ми жене биле најбоље на свету. Освојио ме је и оборио на плећке сваки дах мирисног поветарца и сваки детаљ овог дивног света. Екстаза се крила у сваком новом јутру и сваком новом лицу. Међутим, луду је срећу, да не излети са шина и не скочи с моста, држала на узди, лабавој додуше, љубав за науку. А дивну је логику држала око паса, да ме не угуши, уметност – вољена од малена. Зачараним лијанама чврсто су ме обвиле и уметност и наука и логика. „Зачараним лијанама“ је патетични израз, отрцан и лажан, јер добро се сећам да сам се од своје једанаесте борио с мајком против сладуњавости. Могао се свирати Шопен без гледања у плафон, кобајаги према небу. Могло се лепо певати без комичних дрхтаја гласа. Романи, приче, филмови, чак бајке могли су се завршити без хепиенда. Јер иако сам носио, како неки кажу, другачији шешир као уметник него као бављеник науком, у сржи логике су аскетизам, једноставност и Окамов бријач, а кад су ови једном у крви, лилихипу и сахарину места нема, мада има за добру чоколаду! Волео ју је, кажу, и Бах...

... али цуцла и палац у устима, рекли су ми, није био мој стил. Но то је став многих поклоника арта, оних данашњих што су одрасли помно дивећи се љубичици белој, а сад ридају уз тенор невидећег белкантисте – хитри, а подмукли, комуни-буржујчићи, приучени арту касно у животу. [Да. И презир ми је имплицитно својствен, као научнику који се бави неуродетекцијом промена (дијагноза: одсуство етичности) у префронталном кортексу корумпираних полу-бића у мојој замљи.] И баш због аскетизма, иновације и анти-романтизма чуо сам Шернберга, Варезеа, па и Штокхаузена и Булеза као себи својствен звук, али и осетио ванземаљско у музици драгих ми мистика Артјомова и Перта.

А онда: дотадашњи дркаџија Француз Фуко је прешао на prepaid виолентни хомосексуални факинг у „геј“ (како лепа је та реч у

Шекспиру) амамима Сан Франциска, па онда из тога извео закључке не о себи као социопати него о психоазилумима и самој идеји лудила (које је измишљотина примитиваца), па су онда Барт, Дерида и други француски преписивачи небулозног медиокритета Хајдегера додали ово и оно у смислу да само они виде да оно што други виде у ствари није видљиво односно јесте али је другачије видљиво и тим самим је оно што само они у ствари могу да виде или виде понекад кад се њима само њима укаже видљивост или виђено уместо привиђења видљивости а ту су онда ускочили и

Лиотард и Еко са својим дубоко-плитким сазнањима виђеног и и видљивости и истине о лепоти и ружноћи које су само привидне, али су понекад! (филозофски ускличник) видљиве невидећим, мада ... (тачкице нису стале у претходни стих, жао ми је!). Е кад су ови знаменити литерати и општепризнати критичари и филозофи арта, културе и свега постојећег поменули невидљивост истине, онако, en passant, на путу од Коњака до Медока (а то је близу Бордоа, рајо, неупућена, марш у Гучу с тобом ако имаш лове), е онда ми је сасвим прекипело дозлогрдило навело ме да повраћам и серем црна говна. Боже, помилуј! Боже, спаси ме и одведи ме са планете без лепоте, која ружноћу не само слави него захтева да буде лепо описана.

4. *Sanctus*, или откровење светости

Као што су то знале кинеске лађе у Индијском океану око Шри Ланке у ко зна ком, можда четрнаестом, веку и као што је лорд Бајрон, неустрашив и праведан, попут мене, ако ми дозволите да то изустим, знао да управља баркама по Северњачи, желећи, романтично, али задивљујуће, као Одисеј у најбољим часовима, да уништи омражене и мрке Османлије у Хелади, тако сам се ја, самцијат, схватите, сам самцијат, уздигао да погледам на север, на север у смислу хладног, рационалног и трезвеног (мада они арктички смукови не заостају за браћом Русима) одбацивања културе. Апсолутног и тоталног. Што значи: не Дада с лажним чекићем на скулптуру и слику, не анархија, не минимализам.

Не! Ништа! Нула! Нихилизам који су Руси измислили пре него што су их подмитили. Чист нихилизам: како то гордо звучи! Е залуђени народе, марш из Коларца, са Егзита, из 212, из којекавих Мокрањчевих, Стеријиних, Бориних, Бранкових,

и ко зна чијих све дана и поклањања великанима. Свитање
новог дана, све ми се избистрило у глави и пенису, схватио
сам да сам ухватио културу за вулвицу и да сам сит гњаваже
и култур-лупетања. Доста! Ça suffit! Enough! Од сада ћу без
културе. Хвала лепо, thank you et merci. Ciao e fuck off! Каква
дивота! Какав препород! Одмах сам из кревета избацио све
културњакиње које су се у њему учауриле и зановетале ми

о феминизму, кад нису спавале једна с другом. Трагикомичне
герле, чије ме је презрење патријархалности доучило управо њој.
Савесно сам се трудио да ништа не потрошим на те уметнице и
критичарке од којих је свака била: једна четвртина отровчић,
једна четвртина буђ и две трећине курвица. Ха, биле су рђавије
од лоше аритметике. Тада је мир завладао у мом стану, глави и
уду. Потпуно игнорисање квази-културних догађаја, нечитање
културне рубрике и суботњег политикантског културног додатка
новина основаних 1904, а ружно удворичких некоме и нечему
од 1941, донело ми је душевни мир. Више нисам морао да се
стидим својих суграђанки без знања и скрупула и по којег *token*

мушког међу огавним култур-створењима. Схватио сам њихове
култур-лажи, подла претварања, претенциозност, пренемагања
и помодну ароганцију, али и сушто славољубиво сребољубље
без талента, доброте и душе. Шта се све није изродило у нашој
домаћој култури – муфљуз тик уз другосрбијанску гребаторку!
Да сачувам љубав према ближњем, разум и веру побегох од
гнусности, одох на планину, на Миџор, да се пентрам и нађем
пастува да га јашем без седла по врлетима, прастарим и облим.
Бајковито летех над Миџором сурим на свом ату златном, врат
му грлећи, гриву милујући, цокћући му нежно, тепајући. И док је
коњић мокрио релативност и деконструкцију, ја светост нађох.

Agnus Dei, или култур-глупости које сам једва успео да заборавим

Рече једна: Пошто је много злобе у позоришту, учинићу све, баш
све да бих режирала чувене комаде, јер ће ми онда сви завидети!
А један жири, наименован да буде пун презира према класичном
и великом у позоришту и пореским обвезницима своје постојбине,
уради савесно додељени му посао и даде све награде, и специјалку,
људима из бивших република и Нишлији који би да се њима умили.

Ту је и постструктурална беда од театролога, перфидни подлац, по мишљењу своје жестоке конкуренткиње за титулу најбезначајније особе у позоришту, који неће да дискутује са неистомишљеницима, а добија огроман простор да се исцерека на њихов рачун, док се њима у тим вајним „додацима“ шанса не даје због стриктних обавеза

уредника, „женских“ наравно, према партијским наредбодавцима. У тим додацима, подбачајима свега искреног, дубоког, патриотског, су и филозофи који пишу о „култури ‘усправног мишљења и хода’ “, док би други тај ход звали срачунатим милежом: додворавање земљи заласка сунца (ЗЗС), уз задржавање брозовских привилегија и сунчање на праксистичкој Корчули. Ма има и горих – филмација: музу ли музу, безобразно, гладну, обесправљену и бедну земљу, веровали или не, за „развој сценарија“, да би порнографски пљували по тој Србији и акали се по фестивалима. Какав је то напад уметничких скакаваца у време парења. Ниси поменуо, вичу ми рексисти, мултикултурално и славно песничење, с нашим писачким гуруом из Калгарија, као и

другим етаблираним ауторима који симпатишу рикање без смисла, јер је активистички смело. То је ослобађање поезије, то је против пристрасне српске и још, гле безобразлука, просрпске бирократије; наше песничко шкргутање је за слободе за које се добронамерне ОВН, које држава Србија недовољно финансира, боре, разумеш, уз помоћ полиције и кад није потребна, јер су њихову правичност ЗЗС одредиле, а међународна заједница вољно и с дивљењем прихватила. Каква лакрдија, али пошто пишем о њој, значи да шале нема. Јер осим необразованих гусака, ту је и гусан књижевник, амбасадорчић басиста (кад се напије вискија), а именован од странке коју су управо водоравно милећи мислиоци основали. Добро, неки од тих филозофа

јесу добили волеј у стражњицу или нож у леђа, али су преживели захваљујући слоновски дебелој кожи и свињском салу. (Извините драги слонови и крмаче, ви сте лепе и добре животиње.) Има, разуме се и других гуски и понеки гусан-теоретичар, међу којима најгласније блебећу и сикћу они што се баве ликовном естетиком, јер је у томе најлакше узети паре од сиротиње чији рад све плаћа и још је едуковати. Техничко умеће је непожељно, а потребни су: (а) кварни англо-српски за помпезни опис пројекта; (б) припадност некој повлашћеној мањини; (в) двосмерни непотизам са пролећним салоном и центром градске

културе и (г) конзистентна дедикација тражењу нових модалитета скрнављења српске историје и иживљавања на хришћанима и на Гучи.

Али то није све, како неуморно говоре домаће тв-рекламе, крадући амер-шаблоне (а чини се да половина демстра политиканата прави рекламе за пиво, а остали су у маркетингу и непотистичкој купопродаји рекламне тв-минутаже). Међутим, кад пишем да у (а) до (г) није све, мислим на то да гуске и гусани проблематично цитирају Семјуела Џонсона, да је уточиште битанге патриотизам, а ја им кажем да само полуобразовани издајнички олош квазизналачки и прљаво користи тај цитат. Али и то није све. Отарасио сам се и сећања на грозног писца, оног што се балканише по турским купатилима и користи везице са апендиксом културе да промовише свој бизнис, а тај је брза едукација дојучерашњег комуни-плебса лошим преводима помодних писаца.

Међутим, емпатије нема кад се позоришњаци устреме на белу врану која се усуди да зацвркуће, а осећање светског бола убрзо постане „Куку Тодоре“, опак и гадан напад, а све то у додатку. Ту ферплеја нема, шесторо-на-једну кеч-ез-кен урнисање постарије жене је океј, а она је и у неважној етничкој мањини. Како је то ружно. Но апендикс дозвољава и ту се обзнањује свесна, дрска, безобразна лаж у билу полити-коректног дојучерашњег комуни-плебса, који се интегрисао, еуроатлантски, а ништа човечно није научио. А управо тим јуче и сада менталним плебејцима годе лаке флоскуле створене у фокус групама и пробавним гасовима Јакше Бошковића и електронске бофл газете о клеро-фашизму и говору мржње. Бенито и Бертолт и сви

свеци би их почастили пувањем и прдежима. У том изопаченом бгд свету лажног арта, где, отац и ћерка из заштићене и повлашћене, а из опортунистичких разлога амбивалентно дефинисане, мањине диригују, вођени идеологијом уместо (оскудним) талентом, значајним пределима наводне градске културе, е управо у тој корумпираној арт средини се дешава да медиокритетне женетине у шаловима вриште да уметници нису вишак, да повећање са 419 на 635 милиона динара није довољно, и да смо Гаврило и ја, као Срби, одговорни за све милионе палих у великом рату, мада смо највише страдали управо ми. Сигурно ће 2034. године, на стогодишњицу усташког атентата на краља Александра он бити набеђен да је подмукло извршио самоубиство јер као прави Србин, пожелео је Јасеновац, Аушвиц, Стаљинград и Нагасаки. Што се револуционара Принципа тиче, упркос своје делимично аустријске

крви, на свом приватном ранчу у Америци дићи ћу му споменик, кад га већ у Београду нема, и поред њега, на листи срама, даћу да се уклешу имена београдских вештица, хитрих и вештих театарских шкрабала по наруџбини и октобар-салонских псеудо-уметница, које су широким ноздрвама, попут шкрга амазонских пирања, осетиле Гаврилову крв, не би ли се уминђушиле, ухермесиле, угучиле, упрадиле и ушампањиле путем нових србомрзитељских НВО-грантова и радионица, све да би се Натина Бондчелична држава озаконила благословом бомбардованих. А ту су и Јован Чедић и таст му и српски филм и ПДЛ да томе помогну.

Најјасније слово о томе шта сам постепено успевао да заборавим у свом самоизгнанству је написала једна фотогенична апсолвенткиња, којој је чудом дат простор, малецки додуше, тако да је паметно шверцујући се под насловом „низбрдица у култури", тако драгим уредницама тог листа, које се залажу да се више новца украде из уста сиротиње за перформансе и бесмислене или антипатриотске инсталације, казала да „новац данас доносе глупост и неморал, а нашу друштвену 'елиту' најчешће одликују пљачкаштво и необразовање". Све је то тачно, драга ДД, изузев што је требало да додаш да је пљачкаштво још немилосрдније заступљено међу културњацима и да не помињеш Великог Српског Поету, давног кобајаги дисидента из Клуба књижевника, као извор дубоке античке? мудрости.

5. *Libera me,* или Te Deum laudamus!

У Introitusu нисам назначио кад сам збацио плашт културе. А то се десило баш на Светог Николу 2013. године кад је мој родни град постао „отворен и за културу високог ризика" у градском центру за антисрпске послиће, а то насилно отварање је извршио дебељушкасти бивши шеф полиције, чије је присуство „допринело осећају безбедности". Малобројна публика се наравно сетила да је тај човек послао пет хиљада полицајаца да чува неких стотинак хомосексуалаца и лезбијки и тако покаже да је Србија зрела за ЕУ-САД, а Сауди Арабија, велики амер-пријатељ и савезник, није, јер се тамо хомосексуално исказивање и пропаганда кажњавају смрћу. Како то да водећу улогу у том игроказу има градски центар за културу? А shop „Beogradski izlog", испод КЦБ-а, воде ћирилично-хендикепиране особе.

Док су се у КЦБ-у бавили искључиво српским злочинима, Танјуг је јавио да је литургији поводом црквене славе у Светом Николи у Приштини присуствовало „двадесетак верника". Није речено у осамнаест редова у најстаријем листу на Балкану, да екс-министар полиције није својом

гојазном особом и екс-комунистичким подваљцима красио тамошњу
славу, нити се бринуо о безбедности присутних. А већ 21. децембра,
у истом листу ми је неуки и задрти театролошки ЕУ-комесар наредио
да ако баш морам да певам *Тамо далеко*, онда треба да пљујем по тој
осећајној песми српских ратника који су патили, због слојева који су се
„наталожили на њу током деведестих". Безобразном тенденциозном
квази-театрологу, лист даје огроман простор по задатку у додатку, а не

дозвољава праве критике. Како и би, кад је ту Т.Г.Б. да попуњава простор
ревносно пишући о овој или оној режисерки – једна је изволела да прича
о Ничеу и Гаврилу, с деколтеом полиестерске блузе отворене бар „две
трећине до пупка", како рече чак и једна моја врло еманципована
другарица
– или о режисерској нули коју су глумци шутнули кад је идеолошки, у
неокомунистичком стилу, узурпирао некада сјајно позориште.
Књижевница
чији је банални роман у ужем избору за „престижну" бесмислену награду,
и која на банална питања најважнијег и најугледнијег листа код Срба даје
још баналније реплике, да је само уметност савршена, или тако нешто
лажно
и додворничко, култивише *come hither look* за културне читаоце тог листа.
А ту је и извикана композиторка која тражи дебеле паре од државе пред

банкротом за унајмљивање оркестра који би извео њено последње осредње
дело, тако да би јој неко у ЕУ издао компакт диск, што би кобајаги било
добро за имиџ Србије. Какви су немилосрдни кловнови ти културњаци?
Сви би требало да се упуте у Лајковац, који упркос имена са фејсбуком
везе нема и који је не само „самом себи помало са стране", већ је „забуном
проглашен за варош", у посету Радовану Белом Марковићу, врсном
српском писцу, да осете да их „непомични Христос гледа са зида". Но
приказ сабраних дела Белог је тек на дну осме стране културног
апендикса,
а дат му је мањи простор него разним културњацима који би требало,
за бољитак свог менталног здравља, да Радовану очисте кокошињац. Не
гарантирам да би земљомерци Белог приватили те белградске хуље на

своја прса нако с милоштом, ни да би и тетошли ко у апендису културном
политикном, ал знам да би и славни геодезиста Н. Калабић изобличио,
својим инструментаријем, летвом и пантљиком земљомерском, и онда и
гонио из „Секулић Хотела" до самог Белог Валиева. Тамо би суботњу

политику нашли у киоску, са оздравелим додатком без пајаца и памука, без пчелара и пацовчића, и без вуне у маренди. Ни мајке господа, ни георгија, оног са аждахом, како је неки свракописац булазнио, ни светог константина брехтовског у побочном тверскајском берлину, ни чврстих дојки што су потребне у сваком правом театру. Београдски би се глумци распршили у нулу, заједно са бифстеком у бившој цркви протестантској близу Вајфертове пиваре. А испод улице Душанове, од пијаце Бајлони

до Александра с Неве, по реци подземној, сасвим невидљивој, е ту би се преостали глумци и глумице коначно укотвили – ове задње не баш голе голцате, већ са смоквиним листом, то јест, лепљивим стикером са сликом смоквиног листа, због стида свог претераног, раздражујући тиме так талентираног гостујућег редатеља из суседне нам државе, или оне алпске, „дечка“ професионално незадовољног, иако су му све главне награде на позоришној смотри и позорју унапред обећане од стране напакованог жирија у којем је увек једна мученица неистомишљеница, како су им еуропски ментори наредили.

Дивна моја земљо, мученицо, која си сирова и добра, само ти је мајка Русија налик. Хвала ти Боже да си ме овде, баш овде, на Сави и Дунаву, родио. *Libera me,* Te Deum laudamus!

У Београду, 20. јануара 2014.

ПОЉА бр. 493, мај/јун 2015, стр. 53–61.

ОСЛОБАЂАЊЕ ПОЕЗИЈЕ

За поезију Владимира Конечног можемо рећи да је од самих почетака била ослобођена нечега: времена, простора, језика, правила. Ако пева о времену, он пева о дубљим хроно-токовима, сежући у далеку прошлост са намером да песму и њену идеју доведе до архетипа као објашњења филозофског питања које се поставља. Када пева о простору, не задржава се на једном месту, већ преноси емпиријски доживљај света. Уколико језички покушава да се отргне догми, он то чини певајући по осећају на српском или енглеском (и још понеком страном језику). На крају, поставља правила тако да „ослобађа поезију“ плашта квазикултуре који јој (и књижевности уопште) диктира теме, идеје и форму.

Тако нас се његово крунидбено тврђење-питање *Не знам* овога пута, после чувеног *Видим*, тиче и више него што можемо наслутити, и више него што можемо дојмити колико ширине и архетипско болне дубине може садржати у себи једна негација, један негативни облик глагола „знати“. У поетском и, уопште, литерарном опусу Владимира Конечног, глаголи „видети“ и „знати“ стоје у тесној корелативној вези, јер првим наведеним песник означава све оно што је спознао и што сазнаје – оно што је плотском оку недоступно, а што се отвара у ширим оквирима (под)свести нудећи емоционално, интелектуално и социјално спознање ствари.

Такво песниково откровење у збирци *Не знам* постаје упитник над суштином постојања твари. Велики упитник који се, после вишевековних светских и већ добро упамћених питања (од Хомерове *Илијаде* и *Одисеје*, преко *Библије*, Дантеа, *Фауста*, *Хамлета* до Достојевског), једнаком естетском висином успиње да филозофским стремљењем добије одговор на питање о мушкарцу, жени и Богу. И, на крају, наравно, на питање о човеку самоме.

„Не знам“ у истоименој песми дато је у оквиру питања: „...Разочаран цинизмом/ сопствене песме, желим да сазнам шта је/ заправо *Не знам*? Осећање, мисао, уверење/ о сржи

и недокучивости људске бити? Не/ знам, ...“ Наведеним стиховима идејно је отворена књига – у њој ће песник у улози лирског субјекта бити и разочаран, и циничан, изразиће своје осећање/мисао/уверење о човековој бити, спустиће се до архетипа да би се његовом моћи узнео над савременом анти-културом.

У том смислу простор ове књиге јесте простор који песник носи са собом – или је то свет/светске метрополе када се нађе у њима, или је Србија када борави у њој. Но простор је само повод за „анализу, метафизику, логику“, за фундаментално питање о недокучивој сржи људске бити.

Али да би се бар донекле, уколико поезија то може (а по неписаном правилу требало би да може), спознао и сазнао недокучиви слој човекове бити, за главне протагонисте својих поетских узлета, песник узима Бога, мушкарца и жену. Од њих троје у први план долази Жена „типична митска жена“ чија је „...Једина права страст.../ ...да заштити, спасе и сачува оне себи/ генетски и јебачки најближе, а болећивост/

према болеснима, богаљима и просјацима,
благопочившима, покајницима, жртвама
ове и оне одиозе, поремећенима, овим и
оним инфицираним (Лејди Дај у клиници
СИДА) – то је све женина архаична жеља,
још из пећине, да се јефтино домогне Божје
помоћи и Божјег дара...“

(Не знам)

Жена добија улогу кћери („...Тако Бог даде Јову нових десет,/ Ал да су три девојке најлепше на Истоку./ Добростојећим младожењама објасниће/ оне и отац им како су безгрешно настале.“, *Јов*), Електре, Медеје и Ифигеније – трију песникових жена (циклус *Три моје жен*е у коме доминира апострофа којом је уведена комуникација са женама као израз љубави према Еурипидовим јунакињама) док изнад ове и овако сумиране феминум-поетике лебди најузви-

шенија и најболнија њена улога – улога мајке. Стога, песник осуђује просјакињу пред Таџ Махалом:

„...А тамо
код Таџ Махала, у Агри, у Индији, ромској
постојбини, писао сам у *Просјаци су битни*
да кад је савршени правоугаоник белине
у води, кад су тело, мозак и очи напети, дах
задржан, окидач спреман за квантни скок –

тада ће просјакињина нечујна рука такнути,
тако благо, лакат фотографа и показати му
свеже ископано око бебице у наручју свом.
Крикнути. Устукнути. Опсовати. Али кога?
Судбину? Живот? Тебе, Боже? Смилуј ми се
што сам прек, али њој дати дете, њој си дао,
убици: не дам, опрости ми, не дам, опрости...“

(Не знам)

и готово истим тоном, оним који прати наведени последњи стих ритмичком сменом „(ја) не дам“ – „(ти) опрости“, молитвено обраћање Богу се претапа у узвишени узвик-цитат „Како су велике биле наше матере!“ (*Ветар*, Л. Лазаревић) који дозива хајретистичку дозу емоције као кључ радости због споја архетипског гена у жени и њене моћи да се жртвује за своју децу.

Троделна композиција књиге коју према тону, стиху и филозофским одређењима јасно запажамо указује на ефектност поезије која је пред нама, а којој песник Конечни очигледно тежи, не да би задивио читаоца, већ да би књижевности поклонио „крик“ достојан великог песника – тај крик овде има два крака, први на почетку у циклусима *Не знам* и *Три моје жене*, а други на крају у циклусу *Дивота живота*. Између њих, као талас тишине, затишја, загледаности у сопство и свеукупно биство, стоје *Омаж Леониду Леонову* и *Талин*. Оваква композитност комплементарна је акцентуацији

назива књиге где се „не“ узвисује над „знам“, где се узбурканост душе лако уочава у негацији бивства (је(сте)/н(ај)е) која сама по себи предодређује запитаност, док „знам“ (од „знати“) потврђује дубину тишине која је у сваком човеку, а коју песник јасно досеже у кратким, самим тим и композитнијим, стиховима. Овде се лиричност и епичност битно смењују указујући на јасно песниково опредељење да се поезија врати епском, да се стих врати хомеровском, а поетика архетипу и античкој висини певања.

Док се у првом делу збирке поставља филозофско питање „бити или не бити“ које је овде преобликовано у „дати или не дати“ (савремено питање потрошачке културе), док се поставља, сходно претходном, и *Треће питање Богу у вихору* (*Јов*), а не добија се коначни одговор и хамлетовско питање остаје да лебди изнад читаве књиге – у средишњем делу књиге, песма се лагано таласа под новембарским небом, у „тишини ноћи“ која узбуђује „попут туђих тајни“, проговара о самилости, дозива моменат тишине у *Талину* пред летњи пљусак, јаше пастува са Мицора ка јари/небу/узвишености, пева о електронима блискости, да би засијало *Одједном сунце*. У поменутим песмама, лирски субјекат није филозофски настројен, он живи тренутак, показује нам своје артистичке потезе фотографског хватања момента, имагинативно узлеће ка светлости. Потом, трећим делом збирке наставља своје „не“ – поново се преображава у (циничног) филозофа, у Одисеја, у саиграча Пјотра Печенкина, до коначног „новог човека“:

„Осећам се као нов, као човек који је збацио тешке ланце;
као путник који се пробудио после тридесетшест часова
здравог сна, преживевши бунило и лепљиви зној тропске
грознице; као кривооптужени који је после четрдесетак
година ишчупао затворске шипке и поново видео да између
ластавица и његових зеница нема ничега сем плаветнила;
као шизофреничар кога је љубав жене убедила да гласови,

наређујући, и визије, погане, нису до пусте халуцинације. Го сам голцат, свеже окупан и намирисан, испуњен миљем: коначно сам збацио снобовско и кловновско, излизано и прашњаво, уображено одело проклете културе с рамена!“

(Дивота живота без културе)

Критика миљеа српске назови културе у поеми *Дивота живота без културе* упућује и на коначан песников прелаз са циничног на сатиричан тон певања који за октаву више сада значи потпуну побуну против скрнављења човекове бити, али и враћање правим људским вредностима на којима треба темељити једну култура. Отуда песник постаје „нов човек“, онај који ће својим стиховима оголити истину. Извући је испод плашта анти-културе и дати је на увид читаоцу ослобођену свега онога што је гуши – уображености, непотизма, неукости, шарлатанства, ружноће коју слави и захтева „да буде лепо описана“. Стиче се утисак да и читаочево ослобађање долази са овим стиховима, са читавом збирком која је пред нама – ослобађање ума, срца и убеђења, превођење на нове токове осећаја са намером да се литерарни сензибилитет кушањем доведе у нов положај, онај једини који је могући да би се примила „естетска порука кроз време и простор“.

И када песник прима такву поруку од Пјотра Печенкина, када се пита шта је то што не зна, откуд цинизма у његовој песми, зашто Бог страшна зла допушта; када уздиже поезију на ранг филозофије и када се одлучује за иновације у форми у виду дугог епског стиха, или свој песнички језик документује и то назове „документарном поезијом“ (*Мат у два потеза Пјотра Печенкина*), или пак спева сатиричну поему (*Дивота живота без културе*) – дакле када „ослободи“ поезију стега и спрега које јој је наметнуо плашт квази-културе и све то публикује у домаћим књижевним гласилима у релативно кратком временском периоду, очигледно је да овакав начин и оваква врста певања долазе са новим захтевима

читалаца и поетским идејама које траже нове хоризонте читања.

У том смислу, читалачки аудиторијум српске књижевности, насупрот „културним“ тешкоћама, иде напред. Ослобађањем које је пред нама песник Конечни потврђује јачину и важност свог певања – и оно најважније, препознатљивост величине свог песничког генија.

Милица Миленковић
15. септембра 2015.

О ПЕСНИКУ

Књижевно стваралаштво Владимира Конечног одликује се наклоношћу ка апстрактном, филозофском и концептуалном, мада су му блиске и еротске и политичке теме. Ово је случај у његовој поетици, у којој мајсторски користи и лирски и епски приступ, као и стих веома различите дужине, понекад чак и риму, али и у његовим прозним и драмским делима, па и перформанси и уметничкој фотографији.

Конечни објављује поезију на српском од најмлађих дана, а касније и на енглеском и француском. Збирка „Не знам – песме 2013–2015“ његова је друга песничка књига у издању *Прометеја*. Прва, под насловом „Видим – педесет одабраних песама“, изашла је у Новом Саду јануара 2013. године и о њој је објављено пет изузетно повољних приказа у најпрестижнијим часописима у Србији. Линк за ту књигу:

http://vladimirkonecni.net/books/VIDIM.pdf

Прометеј је објавио и једну прозну књигу Владимира Конечног под насловом „Атиф – одабране и нове приповетке“ (Нови Сад, фебруар 2014), коју је такође критика лепо примила. Линк за ту књигу:

http://vladimirkonecni.net/books/ATIF.pdf

Поврх тога, Конечни је написао десетак, махом експерименталних, позоришних текстова (на енглеском и српском) који су изведени у многим европским земљама и у С.А.Д. Његова мултимедијална представа „Двојност“ извођена је у културној сали *Пошон* Дома омладине Београда 2003. године. Четири његова драмска текста објављена су у београдском књижевном часопису *Савременик*, а издавач *Апостроф* објавио је још два као књигу („О небу и блату – две драме“, 2010).

2011. године, београдски „Лицеј“ објавио је библиофилско издање (ограничено на деведесетдевет нумерисаних и потписаних примерака) књиге великог формата овог свестраног аутора под насловом „Аутобиографија – књижевни и ликовни експерименти 1986-2011“.

http://vladimirkonecni.net/books/Autobiografija.pdf

Око четврт века Конечни се бави уметничком фотографијом. Имао је неколико великих самосталних изложби у Калифорнији, једну у Талину у Естонији, као и у Београду 2011. године у галерији *Маїацин у Краљевића Марка 4*. Учествовао је и у седам групних изложби у Америци и неколико европских земаља.

***

Владимир Конечни је рођен у Београду. Завршио је (стару) Другу београдску гимназију и Филозофски факултет (психологија и филозофија) Београдског универзитета. Докторирао је експерименталну психологију на Универзитету у Торонту у Канади. Од 1982. године, редовни је професор експерименталне психологије на чувеном Калифорнијском универзитету у Сан Дијегу. Истовремено је редовни професор методологије психолошких истраживања од 1994. на Београдском универзитету. Добитник је америчке Гугенхајмове награде за истраживачки рад у Аустралији, Бразилу и Папуи Новој Гвинеји. Његов научни рад је концентрисан у областима психологије емоција, психофизиологије, психологије права и одлучивања, као и психологије уметности и естетике (музика, позориште, сликарство, архитектура). Одржао је предавања о својим истраживањима на око 180 универзитета на свим континентима.

Нови Сад, 2015.

Зоран Колунџија

САДРЖАЈ

НАПОМЕНА 5

I НЕ ЗНАМ
Не знам 9
Јов – треће питање Богу у вихору 19

II ТРИ МОЈЕ ЖЕНЕ
Драга моја Електро, ... 25
Драга моја Медејо, ... 26
Ифигенијо, дево бесмртна, ... 27

III ОМАЖ ЛЕОНИДУ ЛЕОНОВУ
Новембарско небо 31
Тишина као туђе тајне 32
Самилост 33

IV ТАЛИН
Талин 37
Пастув на Миџору 39
Електрони блискости 40
Одједном сунце 41

V ДИВОТА ЖИВОТА
Одисеј мобилни међ Сцилом и Харидбом 45
Мат у два потеза Пјотра Печенкина 48
Дивота живота без културе 54

ПОГОВОР
Милица Миленковић, ОСЛОБАЂАЊЕ ПОЕЗИЈЕ 65

О ПЕСНИКУ, Зоран Колунџија 71

Владимир Конечни

НЕ ЗНАМ

Песме 2013–2015.

Издавач
ПРОМЕТЕЈ, Нови Сад

За издавача
Зоран Колунџија

Лектура, коректура,
припрема и штампа
ПРОМЕТЕЈ, Нови Сад

http://www.prometej.co.rs
E-mail: redakcija@prometej.co.rs

ISBN 978-86-515-

Тираж 500.